

РЕШЕНИЕ

№ 57

гр. Пловдив, 17.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова като разгледа докладваното от Надежда Ив. Желязкова Каличкова Въззивно търговско дело № 20225001000722 по описа за 2022 година

за да се произнесе, намери за установено следното:

Производство по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Обжалвано е решение № 270 от 19.07.2022г., постановено по т.д. № 342 по описа за 2022г. на Окръжен съд Пловдив, поправено с решение № 295 от 21.09.2022г., с което «З.» АД, ЕИК ** със седалище и адрес на управление гр. С., бул. «С.» № 67 е осъдено да заплати на Т. С. Г. ЕГН ***** с адрес с. Б., Община Р. сумата от 15 000 лв., частично от 50 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие открито счупване на костите на дясната подбедрица в долната трета и контузия на главата в резултат на ПТП, настъпило на 21.02.2019г. около 19.00 часа по път **, причинено от Х.А.А., при управление на лек автомобил – ** с рег. № ***, с валидна застраховка «Гражданска отговорност» на автомобилистите, сключена с ответника, който е ударил отзад попътно движещата се каруца, управлявана от Т. Г., ведно със законната лихва върху обезщетението, считано от 01.12.2020г. до окончателното му заплащане и е отхвърлен иска до пълния предявен размер, а в полза на страните са присъдени разноски, съразмерно с уважената, респ. отхвърлената част от исковете.

Решението е обжалвано от Т. С. Г. ЕГН ***** с адрес с. Б., Община Р., представляван от адв. П. К. в частта, с която е отхвърлен иска за разликата над присъдените 15 000 лв. до 30 000 лв., частично от 50 000 лв. с

твърдения за неправилност на съдебния акт, нарушение на материалния закон при постановяването му и необоснованост при приложението на чл. 52 ЗЗД, нарушения на процесуалния закон и неправилност на извода за налично съпричиняване на вредоносния резултат. Искането, отправено до въззивния съд е да бъде отменено решението в коментираната част и на ищеца бъдат присъдени още 15 000 лв., ведно със законната лихва считано от 01.12.2020г. до окончателното ѝ заплащане. Претендира разноски, като настоява съдът да определи на адв. П. К. възнаграждение на основание чл. 38, ал.1, т.2 ЗА за въззивната инстанция.

Ответникът – „З.“ АД, ЕИК ** със седалище и адрес на управление гр. С., бул. «С.» № 67, представлявано от адв. В.Д.. счита жалбата за неоснователна.

Постъпила е и частна жалба вх. № 26107 от 10.10.2022г. от Т. С. Г. ЕГН ***** с адрес с. Б., Община Р. чрез адв. П. К. против определение № 907 от 21.09.2022г., с което е оставена без уважение молбата му за изменение на постановеното решение в частта за разноските. Като твърди, че съдът неправилно е определил размера на дължимото се на адв. П. К. възнаграждение за осъществяването от нея безплатно процесуално представителство, настоява съда да отмени оспореното определение и да измени решението в частта за разноските като му присъди още 316 лв., ведно с ДДС.

Ответникът – „З.“ АД, ЕИК ** със седалище и адрес на управление гр. С., бул. «С.» № 67, представлявано от адв. В.Д.. не взема становище по частната жалба.

Съдът, след преценка на данните по делото, намери за установено следното:

Първоинстанционното производство е образувано по иск на Т. С. Г. ЕГН ***** с адрес с. Б., Община Р. срещу „З.“ АД, ЕИК ** със седалище и адрес на управление гр. С., бул. «С.» № 67 с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ вр. с чл. 429, ал.3 КЗ. Твърденията в исковата молба се свеждат до следното: на 21.02.2019 г. около 19.00 часа по път ** км 18+000 се движил лек автомобил „***“ с рег. № ***, управляван от Х.А.Р., който след като нарушил правилата за движение по пътищата блъснал отзад попътно движещата се пред него каруца, управлявана от Т. С. Г., вследствие на което му е причинено травматично увреждане, изразяващо се в счупване на подбедрицата, установено след извършеното образно изследване в У. „С.“ ЕАД. Ищецът сочи, че в резултат на увреждането търпи силни болки и страдания, като за периода на възстановяването се е наложило за спазва режим на покой, наложил и чужда помощ. Твърди, че претърпяното увреждане е променило начина му на живот - от активен мъж, в работоспособна възраст и добро здравословно състояние се превърнал в човек, нуждаещ се от чужда помощ, изпитващ физически болки и психически страдания. Въз основа на изложеното и като твърди, че гражданската

отговорност на причинителя на ПТП е била застрахована при ответника, както и че ищеца е заявил пред него застрахователната си претенция, но към настоящия момент застрахователя нито е определил, нито е заплатил обезщетение, настоява съда да постанови решение, с което да го осъди да му заплати сума в размер на 30 000 лв., частично от 50 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в търпени болки и страдания, вследствие получените телесни увреждания в резултат на претърпяното ПТП, ведно със законната лихва, считано от 28.02.2019г. до окончателното ѝ заплащане. Претендира разноски и определяне на възнаграждение на адв. П. К. при условията на чл. 38, ал.1 ЗА.

Ответникът – „З.“ АД, ЕИК ** със седалище и адрес на управление гр. С., бул. «С.» № 67 е депозирал писмен отговор, с който оспорва твърденията на ищеца, касаещи механизма на ПТП, твърдяните да са претърпени от ищеца увреди и вследствие тях неимуществени вреди. Признава наличието на застрахователно правоотношение по задължителна застраховка «ГО» между него и причинителя на ПТП-то с период на валидност 09.12.2018г. – 08.12.2019г.. При условията на евентуалност навежда възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, изразяващо се в управление на ППС с животинска тяга без поставени два бели или жълти светлоотразителя отпред, два червени светлоотразителя отзад и движение през нощта и при намалена видимост – без поставено отзад вляво светещо тяло, излъчващо бяла или жълта добре различима светлина; управление като водач на ППС с животинска тяга през тъмната част на денонощието без светлоотразителна жилетка; управление като водач на ППС, създавайки пречки и опасности за движението - движейки се в лявата част на платното за движение, нарушавайки задължението си като водач на ППС да се движи възможно най – вдясно по платното за движение. Оспорва претенцията за неимуществени вреди като твърди, че такива не са възникнали, нито претърпени, респ. не кореспондират с претендираните суми; оспорва същата и по размер и твърди, че прекия деликвент е заплатил обезщетение за неимуществени вреди и същите са напълно обезщетени.

Съгласно чл. 498, ал.3 КЗ във вр. с чл. 496 КЗ във вр. с чл. 380 КЗ, като допълнителна, специална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия срещу дружеството, застраховало ГО на виновния водач на МПС е изтичането на тримесечен рекламационен срок от сезиране на застрахователя по реда на чл. 380 КЗ за доброволно уреждане на отношенията между пострадалия и застрахователя по повод плащане на застрахователно обезщетение. В конкретният случай застрахователят е сезиран по реда на чл. 380 КЗ със застрахователна претенция, изпратена с писмо, получено на 01.12.2020г. като липсват данни, а и твърдения застрахователя да е определил и изплатил обезщетение на увредения.

Съгласно чл. 498, ал.3 КЗ, увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако застрахователят не е платил в срока по чл.

496 КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение. Предвид констатираното по – горе, което не се оспорва и от ответника, следва да се приеме, че предявения иск по чл. 432 КЗ е процесуално допустим.

Няма спор между страните, а последното се установява и от приложеното АНД № 3820/2021г. по описа на РС Пловдив, че с решение № 1040 от 09.07.2021г. Х.А.А. е признат за виновен за това, че на 21.02.2019г. на път ** в района на 18 –ти километър в отсечката с. Б. – с. Ш., обл. П. при управление на МПС – лек автомобил «В.», модел *** с рег. № *** е нарушил правилата за движение – чл. 20, ал.2 ЗДвП и по непредпазливост е причинил на Т. С. Г. средна телесна повреда по смисъла на чл. 129 НК, изразяваща се в счупване на двете кости на дясната подбедрица, довели до трайно затрудняване на движението на десен долен крайник за срок по - голям от един месец - престъпление по чл. 343, ал.1, б.б, пр. второ във вр. с чл. 342, ал.1 НК с чл. 78А, ал.1 НК, като е освободен от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание глоба.

Не се спори и че гражданската отговорност на Х.А.А. е била застрахована към датата на станалото ПТП при ответното дружество, което обстоятелство се установява и от приложената на л.9 проверка за сключена застраховка «Гражданска отговорност».

Спорните между страните във въззивното производство факти и обстоятелства са очертани от посоченото във въззивната жалба, които се свеждат до неправилно приложение на материалния закон и конкретно чл. 52 ЗЗД при определяне дължимия размер на обезщетението на увредения и направилност на извода на съда досежно налично съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия. За отговор на поставените спорни въпроси от значение са събраните гласни доказателства и приетите съдебно медицинска и автотехническа експертиза.

В качеството на свидетели в проинстанционното производство са разпитани С.И., фактически съжител на ищеца и С.Т., майка на ищеца, чиито показания съдът преценява с приложението на чл. 172 ГПК и кредитира като отчита, че данни за претърпени от увреденото лице негативи са достъпни за най – близкия кръг лица и затова са преки и непосредствени и като отчита, че същите са подкрепени от останалите събрани доказателства. Така св. Т. сочи, че след като докарали сина ѝ от болницата бил много зле, тъй като кракът му бил счупен и охлузен, като охлузването минало бързо, а счупването ограничавало движенията му и налагало жена му да го обслужва. Свидетелката сочи, че едва през месец май ищеца започнал да се придвижва, като в началото се подпомагал от патерици. Твърди, че и понастоящем същия изпитва болки в счупения крак, който се надува и налага прием на медикаменти, както и че не знае каруцата да е оборудвана със светлини и дали сина ѝ е имал светлоотразителна жилетка.

В аналогичен смисъл са и показанията на св. И., която твърди, че след

катастрофата Т. се върнал в бинтове и не можел да ходи, а на крака му имал шина, тъй като бил счупен. Свидетелката сочи, че Т. не можел да стане, нито да стъпва на крака си, което налагало свидетелката и майка му да го обслужват, както и че едва през месец май започнал да се придвижва сам. Твърди, че не знае каруцата да е имала светлини, нито дали Т. е бил със светлоотразителна жилетка. Заявява, че когато работи тежка работа кракът му се подува и го боли.

От приетата от първоинстанционния съд и неоспорена от страните СМЕ на в.л. д-р М.Б. се установява, че на Т. С. Г. е причинено открито счупване на костите на дясната подбедрица в долната трета и контузия на главата, като описаните травматични увреждания отговарят по време и начин да са причинени при станалото ПТП. Експертът сочи, че оздравителния процес за контузията на главата е траел около 10-15 дни, а за счупването на костите на дясната подбедрица в долната трета е траел около 3-4 месеца, като и доколкото липсват други данни, според експерта пострадалия е напълно възстановен от причинените увреждания.

Въз основа на коментираните доказателства, настоящия състав на съда приема за установени описаните в исковата молба болки и страдания, силен емоционален стрес и душевни мъки, и причинната връзка между тях и процесното ПТП. Тези обстоятелства са приети за установени и от първоинстанционния съд, като спорът е концентриран относно размера на обезщетението.

Съдът определя размера на дължимото за обезвреда обезщетение като се ръководи от критерия за справедливост, съобразявайки разпоредбата на чл.52 от ЗЗД и като взема предвид, че понятието справедливост не е абстрактно, а е свързано с преценката на конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се зачетат. Такива обективни обстоятелства в конкретният случай и по отношение на Г. са причиненото телесно увреждане, представляващо средна телесна повреда, за което е установен период на възстановяване около 3-4 месеца, както и контузия на главата, оздравителния период за която е отминал за 10-15 дни, без налични данни за усложнения, първата от които увреди е обусловила невъзможността на Г. да се обслужва сам и е наложила ползването на помощ от близки за определен период от време. Преценявайки от една страна младата възраст на увредения, чийто начин на живот се е променил за период от около 3 месеца, без данни за налични усложнения в оздравителния процес и отчитайки, че не са установени остатъчни увреди, извън болки в крака, които според експерта са вследствие непроведено адекватно лечение, съдът счита, че справедливия размер на обезщетението за претърпените от ищеца неимуществени вреди по смисъла на чл. 52 ЗЗД е равностойно на сумата от 30 000 лв..

С посочения размер, според настоящия състав на съда, ще се постигне целта на института за репарация на търпените от ищеца неимуществени вреди, като се съобразят икономическите условия в страната към момента на

настъпване на ПТП-то и същевременно се спази общественото разбиране за справедливост, ориентир за което са нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Неоснователни са наведените от жалбоподателя ищец възражения, че съдът не е обсъдил в пълнота доказателствата, както и установените факти за претърпени от ищеца две травматични увреждания, едно от които представляващо средна телесна повреда. Точно това е сторено от решаващия първоинстанционен съд – въз основа на събраните гласни доказателства и при съобразяване заключението на СМЕ е определено справедливото според съда обезщетение на ищеца за претърпените от него неимуществени вреди, а фактът че е определено едно обезщетение за двете увреди е съобразен със заявеното от ищеца и диспозитивното начало в гражданския процес.

От ответника е заявено и подържано възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, което според него се изразява в управление от ищеца на ППС с животинска тяга без поставени два бели или жълти светлоотразителя отпред, два червени светлоотразителя отзад и движение през нощта и при намалена видимост – без поставено отзад вляво светещо тяло, излъчващо бяла или жълта добре различима светлина; управление като водач на ППС с животинска тяга през тъмната част на денонощието без светлоотразителна жилетка; управление като водач на ППС, създавайки пречки и опасности за движението - движейки се в лявата част на платното за движение, нарушавайки задължението си като водач на ППС да се движи възможно най – вдясно по платното за движение. Доказателства за това, че каруцата, управлявана от ищеца е била оборудвана с необходимите, съгласно чл. 71, ал.1 ЗДвП два бели или жълти светлоотразителя отпред, два червени светлоотразителя отзад и отзад вляво светещо тяло, излъчващо бяла или жълта добре различима светлина липсват. Липсват данни и досежно факта, че ищеца е управлявал каруцата със светлоотразителна жилетка, каквото задължение има, съгласно чл. 106, ал.2 ЗДвП, предвид установената по време пътно – климатична обстановка. Тези факти, съпоставени с извода направен от приетата от съда и без възражения от страните автотехническа експертиза на в.л. инж. С.М., че при конкретната видимост към каруцата, в случай, че същата бе със светлоотразители, то водачът на лекия автомобил би имал техническа възможност да спре и до удар не би се стигнало, налага извод за основателност на наведените възражения. Невярно е твърдението на жалбоподателя, че единствено несъобразената скорост на движение на лекия автомобил е причина за станалото ПТП. От една страна скоростта на движение на лекия автомобил е 89 км/ч т.е. в рамките на разрешената скорост от 90 км., а от друга изводът на в.л. инж. М. е категоричен, че при тази технически съобразена скорост в конкретната пътно – климатична обстановка и дължината на конкретната видимост към каруцата със светещи светлини т.е. видима, водачът на лекия автомобил би могъл да спре в момента, в който забележи каруцата. Този извод не се разколебава и от прочита на показанията, дадени от св. Х.Р., водач на лекия автомобил, а дори се потвърждават –

каруцата е била без светлини, а водача ѝ без светлоотразителна жилетка, въпреки, че е било тъмно. Казаното означава, че установеният факт, че каруцата е била необозначена, в т.ч. и водача ѝ, и затова трудно забележима, безспорно е съпричинил настъпилото ПТП, противно на възраженията на жалбоподателя.

Експертът инж. С.М. е констатирал още, че при движение на каруцата върху пътя, максимално вдясно, то най – вероятно удар не би настъпил, тъй като разстоянието между дясната част на автомобила и дясната граница на асфалта е 1.55 м.. Направената констатация обосновава допуснатото нарушение на чл. 15, ал.1 ЗДвП от ищеца, което нарушение е в пряка връзка с настъпилия негативен резултат, а направеното от него възражение в жалбата, че няма задължение да се движи извън пътното платно е неоснователно, тъй като не това е твърдението на експерта.

При тези установени факти, съдът приема, че приносът на пострадалия е равен с този на водача на лекия автомобил и определеното справедливо обезщетение от 30 000 лв. следва да бъде намалено до 15 000 лв., за която сума следва да се ангажира отговорността на ответника.

До същия правен извод е достигнал и решаващия първоинстанционен съд, поради което и оспорения негов съдебен акт следва да бъде потвърден.

По частната жалба:

С определение № 907 от 21.09.2022г., постановено в производство по чл. 248 ГПК е оставена без уважение молба вх. № 22062 от 23.08.2022г. на адв. К. за изменение на постановеното решение в частта за разноските.

Твърденията на жалбоподателя са, че съдът неправилно е определил дължимия размер възнаграждение на адв. П. К. като не е отчел факта, че адв. К. е регистрирана по ЗДДС и именно с ДДС е заявеното за присъждане адвокатско възнаграждение. Отделно, според жалбоподателя съдът не е съобразил факта, че производството по делото е приключило след проведени три съдебни заседания, поради което и на основание чл. 7, ал.9 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните адвокатски възнаграждения на адв. П. К. се дължат още 100 лв. или 120 лв. с ДДС.

Частната жалба е постъпила в срока по чл. 275, ал.1 ГПК, насочена е срещу акт, който подлежи на инстанционен контрол и изхожда от надлежна страна в производството, поради което и е процесуално допустима.

Разгледана по същество частната жалба е и основателна. При определяне размера на дължимото се на адв. П. К. възнаграждение първоинстанционния съд е посочил, че определеното възнаграждение на адв. К. в размер на 980 лв. се дължи ведно с ДДС. Доколкото е налице известна неяснота в използваната формулировка, въззивният съд като отчете, че искането е заявено именно за определяне на адвокатско възнаграждение с ДДС, а и към списъка по чл. 80 ГПК са приложени доказателства за това, че адв. К. е регистрирана по ДДС, счете, че следва да се определи дължимия

ДДС, който в конкретния случай е в размер на 196 лв. и тази сума следва да се възложи за заплащане в тежест на ответника. Освен това адв. К. е поискала определеното ѝ възнаграждение за осъщественото от нея безплатно процесуално представителство да бъде съобразено с чл.7, ал.9 от Наредба № 1, което искане настоящия съд намери за основателно. Производството по делото е приключило в три проведени съдебни заседания, поради което и с приложението на чл.7, ал.9 от Наредбата на адв. П. К. се дължат 120 лв. с включен ДДС. Неоснователни са възраженията на ответника по жалбата, че производството по делото е продължило повече от две заседания по вина на ищеца. Данни за твърдяното виновно поведение от страна на ищеца липсват – предприетите от него процесуални действия по увеличаване на иска са съобразени с процесуалните възможности на страните в гражданския процес, а и причина за насрочване на третото съдебно заседание по делото е било и несвоевременно изготвено заключение по допуснатата автотехническа експертиза, за събиране на което делото е следвало да бъде отложено.

Въз основа на изложеното следва да бъде отменено обжалваното определение от 21.09.2022г. и да бъде изменено постановеното решение в частта за разноските като в полза на адв. П. К., наред с присъдените 980 лв. се присъдят още 196 лв., представляващи дължимо ДДС и 120 лв., дължими на основание чл. 7, ал.9 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 270 от 19.07.2022г., постановено по т.д. № 342/2022г. по описа на Окръжен съд Пловдив, поправено с решение 295 от 21.09.2022г., в частта, с която е отхвърлен иска, предявен от Т. С. Г. ЕГН ***** с адрес с. Б., Община Р. против „З.“ АД, ЕИК ** със седалище и адрес на управление гр. С., бул. «С.» № 67 за заплащане на сума над присъдените 15 000 лв. до 30 000 лв., частично от 50 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие открито счупване на костите на дясната подбедрица в долната трета и контузия на главата в резултат на ПТП, настъпило на 21.02.2019г. около 19.00 часа по път **, причинено от Х.А.А., при управление на лек автомобил – ** с рег. № ***, с валидна застраховка «Гражданска отговорност» на автомобилистите, сключена с ответника, който е ударил отзад попътно движещата се каруца, управлявана от Т. Г., ведно със законната лихва върху обезщетението, считано от 01.12.2020г. до окончателното му заплащане.

ОТМЕНЯ определение № 907 от 21.09.2022г., постановено по т.д. № 342/2022г. по описа на ОС Пловдив **КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ИЗМЕНЯ решение № 270 от 19.07.2022г., постановено по т.д. № 342/2022г. по описа на Окръжен съд Пловдив, поправено с решение 295 от 21.09.2022г. в частта за разноските КАКТО СЛЕДВА:

ОСЪЖДА „З.“ АД, ЕИК ** със седалище и адрес на управление гр. С., бул. «С.» № 67 да заплати на адв. П. К. сумата от 316 лв., представляваща част от общо дължимото ѝ се адвокатско възнаграждение от 1296 лв. за първата инстанция, формирано от сбора на присъдената с решението сума от 980 лв., 196 лв., представляваща ДДС върху 980 лв. и 120 лв., дължими на основание чл. 7, ал.9 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Решението подлежи на касационно обжалване при условията на чл.280, ал.1 ГПК пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____